

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
Секретариат

Люксембург, 14.4.2021 г.

Окръжен съд – Разград (България)
пл. „Независимост“ № 2
гр. Разград - 7200
БЪЛГАРИЯ / BULGARIE

1182465 BG

Преюдициално дело C-535/20
„БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., клон България“ КЧТ
(Запитваща юрисдикция: Окръжен съд – Разград - България)

въззивно гражд. дело № 20203300500174 за 2020 г.

Връчване на определение - член 99 от Процедурния правилник

Секретарят на Съда Ви уведомява, че с решение от 26/01/2021 г., настоящото дело е разпределено на шести състав, като същевременно приложено Ви изпраща заверен препис от определение на Съда (шести състав) от 14/04/2021 г.

Manuela Ferreira
Главен администратор

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LA UNIÓN EUROPEA
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE
DEN EUROPEISKE UNIONS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN UNION
EUROOPA LIIDU KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN UNION
COUR DE JUSTICE DE L'UNION EUROPÉENNE
CÚIRT BHEITHIÚNAIS AN AONTAIS EORPAIGH
SUD EUROPSKE UNIE
CORTE DI GIUSTIZIA DELL'UNIONE EUROPEA

LUXEMBOURG

EIROPAS SAVIENĪBAS TIESA
EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-UNJONI EWROPEA
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DA UNIÃO EUROPEIA
CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE
SODIŠČE EVROPSKE UNIJE
EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL

1182419

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

14 април 2021 година*

„Преюдициално запитване — Член 99 от Процедурния правилник на Съда — Защита на потребителите — Директива 2008/48/ЕО — Член 10 — Информация, която следва да се съдържа в договорите за потребителски кредити — Член 22 — Равнище на хармонизация — Национална мярка, която задължава кредитните институции да представят всички елементи на договора за кредит в еднакъв по вид, формат и размер шрифт“

По дело C-535/20

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Окръжен съд Разград (България) с акт от 2 октомври 2020 г., постъпил в Съда на 20 октомври 2020 г., в рамките на производство по дело

„БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А. Париж

срещу

Т.Г.М.

СЪДЪТ (шести състав),

състоящ се от: L. Bay Larsen, председател на състава, C. Toader (докладчик) и M. Safjan, съдии,

генерален адвокат: G. Hogan,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, да се произнесе с мотивирано определение в съответствие с член 99 от Процедурния правилник на Съда,

* Език на производството: български.

прозрачност и сравнимост на предложенията за сключване на договор, тази информация следва да включва по-специално годишния процент на разходите [ГПР], приложим за кредита и определян по еднакъв начин навсякъде в [Съюза]. [...]

[...]

(31) За да се даде възможност на потребителя да познава своите права и задължения по договор за кредит, този договор следва да съдържа цялата необходима информация по ясен и кратък начин.

[...]

(44) С оглед гарантиране на прозрачност и стабилност на пазара и в очакване на по-нататъшна хармонизация, държавите членки следва да гарантират наличието на подходящи мерки за регулиране или контрол на кредиторите“.

4 Съгласно член 1 от Директива 2008/48 целта ѝ е да хармонизира някои аспекти на правната уредба на държавите членки, отнасящи се до договорите за потребителски кредит.

5 Член 3 от тази директива гласи:

„За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

а) „потребител“ означава всяко физическо лице, което при сделки, попадащи в приложното поле на настоящата директива, действа извън рамките на своята търговска, стопанска или професионална дейност;

[...]“.

6 Член 5 от посочената директива, озаглавен „Преддоговорна информация“, гласи:

„1. Достатъчно време преди потребителят да бъде обвързан с договор или предложение за кредит, кредиторът и, ако е приложимо, кредитният посредник въз основа на предложените от кредитора условия по кредита, както и, ако е приложимо, на изразените предпочитания и предоставената от потребителя информация предоставя на потребителя информацията, необходима за сравняване на различните предложения за сключване на договор и вземането на информирано решение за сключване на договор за кредит. Тази информация, на хартиен или друг траен носител, се предоставя посредством „Стандартна европейска информация относно потребителски кредит“ в приложение II. Смята се, че кредиторът е изпълнил изискванията относно информацията по настоящия параграф и по член 3, параграфи 1 и 2 от Директива 2002/65/ЕО [на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2002 година относно дистанционна търговия на потребителски

[...]

ф) когато е приложимо, други условия по договора;

[...]“.

- 8 Член 22 от Директива 2008/48, озаглавен „Хармонизация и императивен характер на настоящата директива“, гласи:

„1. Доколкото настоящата директива съдържа хармонизирани разпоредби, държавите членки [не могат да] запазят или въвеждат разпоредби, различни от предвидените в настоящата директива.

[...]

3. Държавите членки освен това гарантират, че разпоредбите, които приемат за изпълнение на настоящата директива, не могат да бъдат заобиколени в резултат на начина, по който са формулирани договорите, по-конкретно чрез включване на усвоявания или договори за кредит, попадащи в приложното поле на настоящата директива, в договори за кредит, чийто характер или цел би позволил да се избегне изпълнението ѝ.

[...]“.

Българското право

- 9 С член 1 от Закона за потребителския кредит (ДВ, бр. 18 от 5 март 2010 г., стр. 2), в редакцията му, приложима към спора в главното производство (наричан по-нататък „ЗПК“), се уреждат:

„1. изискванията към договора за потребителски кредит, включително когато е сключен чрез посредник, както и към рекламата на този вид договор;

2. изискванията към преддоговорната информация и начина на изчисляване на [ГПР] при договор по т. 1 [...]“.

- 10 Съгласно член 2 от ЗПК „[ц]елта на закона е да осигури защита на потребителите чрез създаване на равноправни условия за получаване на потребителски кредит, както и чрез насърчаване на отговорно поведение от страна на кредиторите при предоставяне на потребителски кредит“.

- 11 Съгласно член 10, алинея 1 от ЗПК „[д]оговорът за потребителски кредит се сключва в писмена форма, на хартиен или друг траен носител, по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договора се представят с еднакъв по вид, формат и размер шрифт — не по-малък от 12, в два екземпляра — по един за всяка от страните по договора“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 15 Както следва от акта за преюдициално запитване, на 27 юли 2016 г. „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ ЕАД отпуска потребителски кредит в размер на 12 000 лв. (около 6 121 EUR) на Т.Г.М., който също така сключва застраховка като кредитополучател, чиято застрахователна премия е разделена на равни месечни вноски и е част от 22-те месечни вноски, уговорени за погасяването на кредита.
- 16 На 16 ноември 2018 г. „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А. Париж, представлявано от регистрирания си в България клон, „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А. клон България, в качеството си на универсален правоприемник на „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ ЕАД, уведомява Т.Г.М., че вземането му е обявено за предсрочно изискуемо поради преустановяване на плащането на вноските по договора от заинтересованото лице, и му определя седемдневен срок за погасяване на главницата и дължимите лихви, но плащане по тази покана не е последвало.
- 17 След като е сезиран от „БНП Париба Пърсънъл Файненс“, С.А. Париж и след като е издал заповед за изпълнение срещу потребителя, Районен съд Исперих (България) назначава вещо лице, което да проучи кредитното досие като цяло. Във връзка с това заключението на назначеното вещо лице е, че съществуват разлики по отношение на вида, формата и размера на шрифта, използван в печатния текст на изследвания договор за потребителски кредит и в останалите негови елементи като застрахователния сертификат, като тези различия са преценени от съда като намиращи се в противоречие с изискванията на член 10, алинея 1 от ЗПК, по силата на който всички елементи на договора за кредит се представят с еднакъв по вид, формат и размер шрифт — не по-малък от 12.
- 18 На основание член 22 от ЗПК Районен съд Исперих обявява договора за потребителски кредит за „недействителен“ и като последица от това приема за установено съществуването на парично вземане на „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А. Париж само за чистата стойност на непогасения кредит в размер на 8629,47 лв. (около 4318 EUR), представляваща непогасената главница по кредита и по закупената застраховка, а в останалата част искът в първоинстанционното производство е отхвърлен като неоснователен.
- 19 БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А. Париж подава въззивна жалба пред запитващата юрисдикция срещу решението, с което Районен съд Исперих отхвърля иска ѝ, като твърди, че това решение не е съобразено с разпоредбите на член 10, параграф 2 от Директива 2008/48.
- 20 Запитващата юрисдикция посочва, че относно съвместимостта на член 10, алинея 1 от ЗПК с Директива 2008/48 в българската съдебна практика съществуват две течения.

- 25 Тази разпоредба следва да се приложи по настоящото дело.
- 26 С въпросите си, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали член 10, параграф 2 и член 22, параграф 1 от Директива 2008/48 трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба, която налага всички елементи на договор за потребителски кредит да бъдат представени с еднакъв по вид, формат и размер шрифт — не по-малък от 12.
- 27 В това отношение следва да се припомни, че съгласно член 1 от Директива 2008/48 целта ѝ е да хармонизира някои аспекти на правната уредба на държавите членки, отнасящи се до договорите за потребителски кредит. Член 22, параграф 1 от тази директива уточнява, че доколкото тя съдържа хармонизирани разпоредби, държавите членки не могат да запазят или въвеждат национални разпоредби, различни от предвидените в посочената директива.
- 28 Следователно, макар Директива 2008/48 да хармонизира само някои аспекти на правилата на държавите членки за потребителските кредити, от съображение 44 от нея следва, че с оглед на гарантиране на прозрачност и стабилност на пазара и в очакване на по-нататъшна хармонизация държавите членки следва да гарантират наличието на подходящи мерки за регулиране или контрол на кредиторите, като същевременно се уверят, че посочените мерки не влизат в противоречие с хармонизираните от тази директива области (вж. в този смисъл решения от 12 юли 2012 г., *SC Volksbank România*, C-602/10, EU:C:2012:443, т. 66 и от 26 март 2020 г., *Mikrokasa и Revenue Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty*, C-779/18, EU:C:2020:236, т. 43).
- 29 Така, от една страна, следва да се припомни, че Директива 2008/48 е приета с двойната цел да се осигури високо и равностойно ниво на защита на интересите на всички потребители в Съюза и да се улесни изграждането на добре функциониращ вътрешен пазар на потребителски кредити (решение от 5 септември 2019 г., *Pohotovost*, C-331/18, EU:C:2019:665, т. 41 и цитираната съдебна практика).
- 30 Видно от съображение 19 от споменатата директива, тя трябва да гарантира по-специално че преди сключването на договора за кредит потребителят ще получи адекватна информация, в частност за ГПР навсякъде в Съюза, която да му дава възможност да сравни прилаганите проценти (решение от 16 юли 2020 г., *Soho Group*, C-686/19, EU:C:2020:582, т. 49).
- 31 По-конкретно Съдът пояснява, че предоставената преди или по време на сключването на договора информация относно условията на договора и последиците от сключването му е от основно значение за потребителите (вж. в този смисъл решение от 21 април 2016 г., *Radlinger и Radlingerová*, C-377/14, EU:C:2016:283, т. 64 и цитираната съдебна практика).

производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (шести състав) реши:

Член 10, параграф 2 и член 22, параграф 1 от Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 година относно договорите за потребителски кредити и за отмяна на Директива 87/102/ЕИО на Съвета трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат национална правна уредба, която налага всички елементи на договор за потребителски кредит да бъдат представени с еднакъв по вид, формат и размер шрифт — не по-малък от 12.

Съставено в Люксембург на 14 април 2021 година.

Секретар

Председател на шести състав

A. Calot Escobar

L. Bay Larsen

Вярно с оригинала,
Люксембург, дата: _____
14. 04. 2021 За Секретар,
по пълномощие
p.o.
Miroslav Aleksiejev
Началник на отдел